

ЛЮТИЙ №38

2012

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

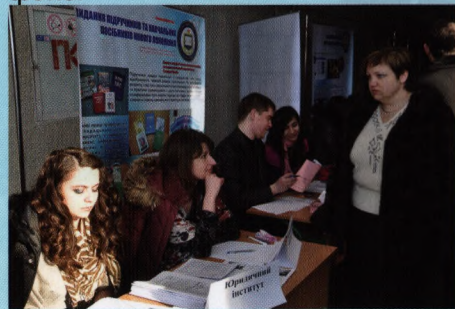
А завтра новий день прийде,
Омріяний – для нас з тобою,
Цілунком березня торкне
Любов, наповнена весною!

ЛАСКАВО ПРОСИМО ДО НАС!

День відкритих дверей – завжди свято!

День відкритих дверей — це саме та подія, коли більшість абітурієнтів приймають остаточне рішення вступати чи ні в обраний навчальний заклад. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника вже вкотре проводить цей захід, гостинно запрошуючи майбутніх студентів для ознайомлення з одним із найкращих університетів нашого регіону. Цьогоріч до вишу завітало чимало майбутніх абітурієнтів та їхніх батьків.

Перед офіційною частиною присутні мали змогу вивчити рекламні буклети і брошури з короткою інформацією про той чи інших факультет, які були представлені у фойє.

Невдовзі в актовій залі університету розпочався урочистий концерт за участю місцевих зірок естради та творчих колективів університету. Після виконання гімну університету народним артистом України Володимиром Пірусом, до присутніх звернувся в.о. ректора ПНУ ім. В. Стефаника, доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда: «Більше півтори тисячі викладачів ведуть навчально-виховний процес, 900 з них на постійній основі. Ми маємо стратегію розвитку, яка спрямована насамперед на співпрацю з європейськими університетами та провідними університетами світу, тобто з тими закладами, які дають можливість підвищити наш рівень і розпочати серйозні навчальні програми для наших студентів. Серед найбільш

пріоритетних партнерів є Варшавський, Ягеллонський університети (республіка Польща), університет Карла (Чеська республіка), Порто (Португалія) та інші, які мають з нами неформальні базові угоди, підписані для того, щоб розпочати співпрацю. Спільно з Варшавським університетом ми розпочали програму з подвійних дипломів. Тобто хочемо, щоб найкращі випускники мали можливість одночасно отримувати дипломи Варшавського і Прикарпатського університетів.

Звичайно, національний статус накладає величезну відповідальність, тому свідомо йдемо назустріч вимогам, які сьогодні стоять перед нашим університетом. Ми усвідомлюємо те, що економічна криза, яка є в Європі, захопила так само і Україну, створює надзвичайно складні проблеми для університетів, а в першу чергу для тих, хто хоче сюди вступити, оскільки кожного року вартість навчання збільшується. Ректорат прийняв рішення щодо того, щоб заморозити ціни на рівні 2011 року для всіх напрямів і спеціальностей».

Також було сказано про численні здобутки нашого університету, зроблену роботу і плани на майбутнє. Далі професор представив потенційним студентам університету основний професорсько-викладацький склад, коротко розказавши про заслуги кожного із названих

викладачів та професорів.

Від імені всіх, хто навчається, виступив студент Інституту історії і політології Свідзінський: «Хочу сказати, що університет — це не стіни, не матеріально-технічна база, це насамперед люди, викладачі, багатьох з яких сьогодні представляли. Це люди, які допомагають нам стати не лише професіоналами своєї справи, а й Людьми з великої літери».

Опісля слово було надане ректору з навчальної роботи, професору Володимиру Чобанюку. З його виступу абітурієнти мали змогу дізнатися про особливості вступу до Прикарпатського національного університету: прохідні бали, перелік необхідних документів, пільги, що надають певним категоріям абітурієнтів, підготовчі курси, а також про умови навчання.

Після виступу пана Володимира присутні розійшлися по факультетах для більш детального ознайомлення з майбутнім фахом. Можливість особисто поспілкуватися з викладачами, задати їм запитання, що цікавлять, дає змогу більш ширше ознайомитися з конкретною спеціальністю і, що головне, зробити свій остаточний вибір, який буде відповідати здібностям та інтересам.

БЕЗСМЕРТЯМ ВЕЛИЧІ ЙОГО ІМ'Я НАТХНЕННЯ

17 лютого Україна відзначає 120-річчя від дня народження великого духівника українського народу — Йосипа Сліпого. З цієї нагоди в Науковій бібліотеці Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулися наукові читання, організовані відділом виховної роботи та Науковою бібліотекою, приурочені до цього дня. Така собі година духовності.

«Хотілося б, щоб сьогоднішньою нашою акцією, науковими читаннями була привернута увага молоді», — зазначила проректор з науково-педагогічної та виховної роботи університету Ганна Карась.

З доповідями про подвижницьке життя Верховного архієпископа, предстоятеля Української Греко-Католицької Церкви виступили доктор теології і філософії отець Святослав Кияк, проректор Ганна Карась, доцент Петро Арсенич та інші. До уваги присутніх було представлено виставку фотографій Йосипа Сліпого та інших його сучасників з особистої колекції Петра Арсенича та виставка книг із фондів Наукової бібліотеки університету.

Коберницький-Дичковський Йосип Іванович (Йосип Сліпий) народився 1892 р. у с. Заздрість на Тернопільщині в шляхетній галицькій родині. Закінчив Тернопільську гімназію та Львівську духовну семінарію. З благословення митрополита А. Шептицького, який 1917 р. рукоположив Й. Сліпого у священники, навчався в Богословській колегії в Інсбруку (Австрія) та Римі. 1922 р. Й. Сліпий стає професором догматичного богослов'я у Львівській семінарії, її ректором, а з 1929 р. — першим ректором Львівської Богословської академії.

Після смерті Андрея Шептицького 1944 р. відомий богослов стає митрополитом Галицьким. Нове його призначення збіглося з приєднанням Західної України до Української РСР. УГКЦ була заборонена, а митрополита (разом з усім галицьким єпископатом) заарештували. З 1945 р. для владики Йосипа почався довгий і болісний «етап», що тривав 18 років. Допити, звинувачення у шпигунстві на користь Ватикану,

у ворожій діяльності проти УРСР, співпраці з німецько-фашистськими окупантами, у «житті на кошти народу», у «благословінні воєнних злочинів». В'язниця, заслання, каторжні роботи...

«Мене водили на слідство день і ніч, — згадував митрополит квітень 1945-го. — Я буквально падав з ніг і мене мусили підтримувати, ведучи до слідчого. При тому голодував, бо давали на день трошки юшки і 300 грамів хліба». У березні 1946 р. військовим судом у Києві Йосипа засуджено до восьми років позбавлення волі. Тоді ж відбувся так званий Львівський собор, на якому проголошено ліквідацію УГКЦ і «воз'єднання» УПЦ з Московським патріархатом. Владиці Сліпому пропонували перейти в православ'я, обіцяли, що в такому разі він повернеться на митрополичий престол у Львові. Проте він відмовився.

Судові процеси над митрополитом відбувалися в 1953, 1957, 1962 рр. Були заслання до Новосибірська, Боїмів, Печори, Інти, Потьми в Мордовії. У зауральській тайзі страждали ще десять єпископів, 1400 священників і 800 черниць «розформованої» 1946 р. УГКЦ.

1953 р. владику привезли до Києва, очікуючи «каяття». Так і не дочекавшись, відправили знову до Потьми. Потім — до Малаково (600 км північніше від Красноярська). Там митрополит написав два томи «Історії Вселенської Церкви на Україні». 1957 р. знову був шлях до Києва, новий суд і дорога у вагоні для худоби. Спершу його відправили на Камчатку, а далі — на сім років до Тайшета.

1960 р. — знову до Києва, де для підпису Йосипові Сліпому підготували заяви проти папи римського і «буржуазних націоналістів». Він їх не підписав, і — знову до Сибіру.

Визволенню митрополита сприяли політичні, культурні й релігійні діячі з усього світу. Микиту Хрущова, незважаючи на влаштовану ним грандіозну антирелігійну кампанію, вдалося переконати, що хоча б цю видатну людину потрібно звільнити. Справа зрушила з місця після того, як до першого секретаря звернулися президент США Джон Кеннеді та папа Іоанн XXIII (ініціатор II Ватиканського собору, реформатор світового католицизму). Отож 1963 р. владику було звільнено за умови негайного виїзду з СРСР. Згодом він скаже: «Мене випустили як бандита. Я не хотів добровільно покидати моє стадо і виїздити задля порятунку власної шкіри». 9 лютого того ж року митрополит прибув до Риму, де ще з XVII ст. існував один з найбільших осередків УГКЦ. І там до останніх своїх днів працював на відродження церкви й українського богослов'я (12 томів його наукових праць опубліковано в Римі).

Прибувши до Ватикану, він розгортає велику роботу з реорганізації і зміцнення Греко-Католицької церкви. За його ініціативи в Римі побудовано собор Святої Софії в староукраїнському стилі, відкрито Український католицький університет. Важливе місце в діяльності Сліпого займали відвідини та візи-

тації українських громад у діаспорі (США, Канада, Австралія та ін.), метою яких було поживлення культурного та церковного життя. Сліпий – активний учасник міжнародних євхаристійних конгресів у Бомбеї, Боготі та Мельбурні. Дбав про підвищення освітнього рівня духовенства та вірних УГКЦ. У 1963 заснував у Римі Український католицький університет, філії якого згодом утворилися у Вашингтоні (США), Лондоні (Велика Британія), Чикаго (США), Філадельфії (США). Відновив діяльність Українського богословського наукового товариства (1960) та налагодив видання його друкованого органу – “Богословія” (з 1963), згодом журналів “Дзвони” (з 1976) та “Нива”. У 1964 започаткував видання “Благовісника Верховного Архієпископа візантійсько-українського обряду”. Збудував у Римі собор Святої Софії (посвячений у 1969). З його ініціативи придбано і відновлено парахальний храм Жировицької Божої Матері, при якому заснував музей та лічницю. Значної уваги надавав відновленню чернечого життя. Заснував монастир о.Студитів у Кастель-Гондольфо біля Риму. Підтримував діяльність Українського Вільного Університету в Мюнхені (Німеччина).

У 1965 р. Папа Павло VI надав Й. Сліпому титул кардинала, а в 1975 р. він прийняв титул Києво-Галицького патріарха.

Йосип Сліпий – відомий учений богослов, автор творів з догматичної теології про походження Святого Духа, про Пресвяту Трійцю, Свята Таїнства.

Багато його праць присвячено висвітленню питань історії Церкви, Берестейської унії 1596. У 1961-84 опубліковано 13 томів праць Сліпого. За наукову роботу Патріарх Сліпий обраний почесним членом Наукового товариства ім. Т.Шевченка (1964), дійсним членом Тіберійської академії в Римі (1965), членом Папської академії Святого Томи (1981). Почесний доктор Українського вільного університету та ряду університетів США і Канади.

Помер Й.Сліпий 7.09.1984 р. в Римі, похований у соборі Святої Софії. Згідно із заповітом Патріарха Йосифа, його тіло 28.08.1992 р. перевезено в Україну і перепоховано в соборі Святого Юра у Львові.

Юлія Гомеляк

ВИВЧАЙМО

На шляху до закордонної освіти

Не такою вже й недосяжною здається мрія про іноземну освіту, коли ти застряг у заторі. З усіх вікон твого маршрутного таксі і бортів сусіднього громадського транспорту кричать рекламні наліпки: «Навчання за кордоном!», фірми-автори яких обіцяють чи не миттєво скоротити до нього шлях.

Найбільш поширеним способом потрапити студенту за океан є відома не у вузьких колах програма «Work and Travel», не скористався свого часу якою хіба що лінивий. Звісно, цю пропозицію навчальною можна назвати лише зі значною похибкою, проте мало хто гребує можливістю завітати до країни хмарочосів хоч би й підзаробити.

Задля погляду зсередини поспілкувалися зі студенткою Юридичного інституту ПНУ ім. Василя Стефаника Мартою Турані. Спочатку про головне. Для того, аби взяти участь у програмі, не потрібно нічого надскладного. Достатньо звернутися до спеціальної фірми, яких нині на ринку таких послуг налічується чимало, і левову частку організаційних моментів вона візьме на себе: надішле запит роботодавцю, скоординує до посольства, забезпечить квитки, страховку та всі інші нюанси щодо перебування за кордоном. Перше, що вимагатиметься від студента – це копія залікової книжки, аби впевнитись, що у вас денна форма навчання (для «заочників» програма поки що недоступна). По тому потрібно скласти усний і письмовий тест з англійської мови, який оцінюють за 10-бальною шкалою. Набрал більше 5 – вітаємо, до «штатів» ти потрапиш, проте від того, наскільки вище твій бал виріс від «п'ятірки», залежить рівень май-

бутньої роботи. Найбільш балакучі професії – офіціант та касир – вимагають найвищого.

Просуваємось далі. Необхідно надіслати резюме англійською мовою роботодавцю, якого вибереш із запропонованих фірмою-посередником. Якщо твою кандидатуру погодять, то отримаєш підтвердження, з яким гайда за візою. Тут теж надто клопотатися не варто, бо фірма-посередник скаже лише дату відвідин посольства у Києві. З візою на руках йдеш в університет і слізно просиш, щоб відпустили на чужину, бо не всі декани радо відкривають студенту вікно в Америку. Якщо не маєш заборгованостей та трійок-двійок, проблем виникнути не повинно. Здаєш достроково сесію і вперед!

Загальна вартість такої програми Марті обійшлась близько 2000 доларів, але вона не скаржиться і не шкодує. Розповідає, що працювала рятувальницею в басейні поблизу Вашингтону. «Чогось навчального, окрім мовної практики, мало, проте такий досвід – безцінний, оскільки мала змогу повчитись робочій дисциплінованості в американців та познайомитися з абсолю-

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

тно нам незвичною культурою. Крім робочої візи додається і туристична (до 25 днів). Це і є найяскравіша частина подорожі, коли витрачаєш зароблені гроші».

Мартиніному другу Тарасові не так пощастило. Він приїхав на вказане місце роботи, але вакансії для нього там не знайшлося. Що ж, на жаль, трапляється і таке. Тоді мандруй з манелями просторами США в пошуках праці. І справді, деякі фірми-посередники відправляють людей, для яких головна ціль — просто дістатися за океан, на неіснуючі робочі місця і цим провокують неконтрольоване емігрантство. Але зараз посольство почало жорстко контролювати цей процес, тому перекидання студента з місця на місце не пройде. Аби від такого себе застрахувати, єдина порада: перевіряйте всі умови контракту ще в Україні і не стукайте у двері першої-ліпшої фірми, якій довірите надважливу і коштовну місію свого транспортування за кордон.

«Work and Travel» — це вже вчорашній день. Зараз студент хоче не тільки прикриватись освітньою програмою, розливаючи каву в американському кафе, але й дійсно навчатися в іноземній країні. Приватні фірми і в такому задоволенні вам відмовити не можуть. Представник однієї поділився з нами найменуванням їхніх послуг. Окрім «Work and Travel» пропонують післядипломне навчання, суміжне (паралельно отримуєш диплом вишу, в якому досі навчався, та закордонного), стажування. Студент може прийти і обрати будь-який університет будь-якої країни із запропонованих або ж вказати свій — ву-а-ля — все тобі організують, за умови, що цей навчальний заклад приймає іноземців, а твій рівень знань до-

зволяє там навчатися.

«Американці нашому студенту готові запропонувати 50% знижку на навчання, безкоштовне проживання і харчування, — зізнається представник приватної фірми. — І тоді воно буде значно дорожчим, ніж у Європі. Найдешевше обійдеться Польща, та й приймає наших студентів вона найбільш охоче. Освіта тут подекуди обійдеться навіть дешевше, ніж в Україні». Загалом, ціна закордонного навчання дещо кусається, проте окуповується якістю. Поза тим шанс влаштуватися після університету значно більший, ніж в Україні: тут тиобираєш роботодавця, а не він тебе. За всі види своїх послуг фірма-посередник просить небагато, однак конкретний відсоток від загальних витрат не називає, оскільки від напряду залежить, від престижу країни та навчального закладу, які ти обрав собі за мету.

«Будь-які забаганки за ваші гроші» — можна назвати пропозицію іноземної освіти в Україні. Якщо ж хочете безкоштовно, то тут без свого рідного вишу не обійтись. Про можливості навчання за кордоном редакцію поінформував в.о. ректора ПНУ ім. В. Стефаника, доктор політичних наук, професор Ігор Цепенда: «Працюємо безпосередньо з європейськими університетами, а зараз їх близько сорока. Базові угоди передбачають різні програми: обміну, стажування, наукової роботи аспірантів, різного виду навчання. Нашим студентам забезпечують безкоштовну освіту, проживання, харчування, навіть стипендії. Серед іншого, наприклад, між Варшавським університетом і нашим діє програма семестрових обмінів групами студентів по 10-15 осіб. Ми забезпечуємо навчання, проживання, харчування. І ті ж самі

умови гарантує інша сторона. Все це відбувається більшою мірою коштом європейських позаурядових фондів, але не без фінансової участі університету. Тому прихильніше ставимось до ближчих університетів (з огляду на менші затрати). Проте останнім часом намагаємось розширювати кордони, посприяти нам у тому має Erasmus Mundus (це міжнародна програма співпраці і мобільності у сфері вищої освіти, яку ініціювала і фінансує Європейська Комісія)».

Усю інформацію про програми подають на університетський сайт чи в деканати, студенту залишається тільки подати заявку. Головне — знання англійської мови, адже іноземні університети забезпечують викладання саме нею. «Оскільки співробітництво європейське, то бюрократії фактично немає, — запевняє проректор. — Труднощі виникають переважно з документами для посольства. Найскладнішу конкурсну основу мають пропозиції престижних вишів (зазвичай, правового чи економічного скерування) з підготовки магістрів, при цьому диплом бакалавра враховують український». Окрім того, що пропонують університети, також, поділився Ігор Євгенович, деякі програми організують самі посольства країн. У такому разі важлива особиста співбесіда зі студентом. Університет у цьому участі не бере.

Отож, студенти та абітурієнти, скануйте ринок пропозицій, подавайте заявки, складайте іспити і прямуйте до іноземних університетів. Закордонне навчання вимальовує гарні перспективи, проте пам'ятайте, що досконалі знання свого фаху, навіть з вітчизняною освітою, відкривають значно більші можливості.

Тетяна Устинська

З ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Літопис профспілкової організації Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника в 1940-1980 рр.

Розпочинаємо публікацію історії створення профспілкової організації нашого університету за авторством директора Музею історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та освіти на Прикарпатті Юрія Угорчака.

1 березня 1940 року перед першими студентами відкрились двері Станіславського учительського інституту. Юнаки і дівчата з Прикарпаття та інших областей України (в основному діти радянських військовиків, партійних та державних чиновників) приступили до навчання, мріючи набути професію педагога. Серед студентів були й досвідчені педагоги, які отримали освіту за «буржуазної Польщі» і їм слід було «перекуватися». За кафедри стало 14 викладачів зі Східної України (п'ятнадцятим був учитель Станіславівської української державної гімназії Василь Пашницький, розстріляний більшовиками в червні 1941 року).

У першому ж місяці були створені в інституті партійна і комсомольська організації, куди ввійшли викладачі та діти «визволителів». Партійна організація складалася майже повністю з викладачів та адміністрації і була численніша набагато від комсомольської, в якій усього налічувалося 7 чоловік. І це в молодіжній ідеологічній організації, яка повинна була діяти серед 300 студентів! А проблем із налагодженням побуту та навчально-виховного процесу в новоствореному інституті — «кузні ідеологічних кадрів у бандерівському краї» — було дуже багато. Необхідна масова організація, яка б об'єднала всіх студентів і викладачів у подоланні цих труднощів. І такою організацією стала профспілка.

За словами тодішнього викладача української літератури Михайла Донченка профспілкова організація в учительському інституті створена ще у 1940 році, тобто із самого початку діяльності інституту. Були створені профкоми окремо для викладачів та працівників інституту і окремо для студентів. Організацією

Команда Станіславського учительського інституту – переможниця естафети, присвяченої Дню перемоги, червень 1945 р.

Грамота студентському колективу учительського інституту за участь у пісходньому профспілково-комсомольському поході з 1 по 20 січня 1946 р.

Група студентів-відмінників Станіславського учительського інституту під час екскурсії в Ленінграді, 1948 р.

Колона Станіславського учительського інституту на першотравневій демонстрації, 1949 р.

роботи профспілки керувала партійна організація. З боку викладачів – Михайло Донченко, з боку студентів – Петро Майданський. Жодних документів про діяльність профспілки інституту в довоєнні роки не збереглося.

З початком Другої світової війни діяльність інституту припинилася.

Ще продовжували гриміти бої, а інститут уже відновив свою діяльність. Відновила свою роботу і профспілкова організація інституту окремо для викладачів та працівників і окремо для студентів. До 1953 року жодних документів діяльності інститутської профспілки не збереглося. Не маючи власного приміщення та можливості зберігати в одному місці документацію, відсутність певного контролю за її веденням, часта зміна голів МК (голова мінявся кожного року), привели до її втрати.

Якщо судити з протоколів МК за 1954 рік, що зберігаються в обласному державному архіві (Р-1345, оп.3, спр.2, арк.1-14), місцевий комітет складався із 7 чол. Збирався один раз у місяць і розглядав організаційні питання. Ось вони:

Протокол №1 від 18.12.1953 р.

1. Вибори голови МК (обрано викладача політекономії Бабашкіну К.А.).

2. Розподіл обов'язків між членами МК: виробничий сектор – Мартиненко; культмасовий – Нелюбова І.Ф.; побутовий – Чайківська К.О.; організаційно-масовий – Ткачук.

Протокол №2 від 10.01.1954 р.

1. Справа виділення коштів на надрукування оголошення в газеті «Прикарпатська правда»

2. Затвердження коштів на господарські витрати.

Протокол №3 від 10.02.1954 р.

1. Справа сплати членських внесків.

2. Виділення туристичної путівки тов. Пономарьовій Т.М.

3. Затвердження коштів на надрукування оголошення з приводу смерті чоловіка зав. кафедри іноземних мов Вітте В.Е.

Протокол №4 від 25.02.1954 р.

1. Розгляд заяв.

2. Справа організації вечора, присвяченого Міжнародному дню 8 Березня.

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

На наступних засіданнях розглядали питання підготовки до святкування 1 Травня, виділення коштів на подарунки цілинникам, підготовки до святкування 37-ої річниці Великого Жовтня та до річниці возз'єднання України з Росією, розподіл путівок у піонерські табори, про роботу профгрупоргів та про негідну поведінку деяких членів профспілки інституту (хуліганські вчинки викладача педагогіки Б. Куценка). Всього 12 протоколів.

Наприкінці року на загальних зборах членів профспілки інституту було обрано новий склад МК та його голову, викладача математики, пізніше завідувача кафедри Юрченка О.К. Виробничий сектор очолила Смольська, побутовий – Кравченко, оздоровчий – Калугін. Секретарем обрана Мокан, скарбником – Калашніков. У цей час на обліку було 139 членів профспілки із 146 працюючих у інституті.

У 1956 році головою МК обрано зав. кафедри фізичного виховання і спорту Прядченка В.Ф. Місцевий комітет складався на той час з 11 чол. Функції МК значно розширюються і активізується його робота. На засіданнях заслуховують питання роботи технічного персоналу в гуртожитках; обслуговування в їдальні; про художню самодіяльність; організації соціалістичного змагання між гуртожитками, роботи стінгазети тощо. МК організує культпоходи в театр та кіно, лекції на міжнародну та виховну тематику, вечори і концерти до державних свят, святкові бали («Ситцевий бал»). При МК створюється страхова рада. Значна увага приділяється вихованню дітей у сім'ях викладачів. Для цього створюють відповідну комісію на чолі із зав. кафедри педагогіки Сухановою В.Ф.

МК також займається розподілом городніх ділянок між працівниками інституту, підпискою на газети і журнали і навіть виділяє кошти викладачеві Руценку для поїздки у Львів з метою вивчення досвіду роботи.

23 листопада 1957 року МК організував урочистий вечір-проводи на пенсію доцента кафедри математики Сумневич, на який були запрошені вчителі шкіл і випускники інституту. Сумневич вручено цінні подарунки, куплені за кошти профспілки.

У грудні 1957 року головою МК

Учасники художньої самодіяльності педагогічного інституту, 1951 р.

Група студентів Станіславського педагогічного інституту працює в піонерському парку на недільнику, 1952 р.

Стінгазета «Наш перець» трудової бригади педінституту, 1958 р.

Донченко М.Т.

обрано викладача Ярмака І.І. Місцевий комітет профспілки все більше починає виконувати ідеологічні функції. Організовується перевірка роботи гуртка лікнепу, політгуртків, ці питання заслуховують на засіданнях МК. 14 січня 1958 року на засіданні МК обговорювали заяву директора інституту Кравця М.М. про звільнення з роботи старшого викладача Куриленка М.М. у зв'язку з його «анонімним» листом, з «нападами на партію і радянську дійсність». (Протокол № 3 від 14 січня 1958 р. – Р-1345, оп.3, спр.5, арк.15). Усі члени МК (в кількості 7 чол.) виступили з осудом «антидержавного вчинку викладача Куриленка» і «постановили одностайно підтримати заяву директора інституту і просити його порушити питання перед Міністерством освіти УРСР про забезпечення Куриленка іншою роботою». Заступник голови МК Мазецький Г.П. повідомив, що на партійних зборах інституту Куриленко виключений з партії.

Подібне питання розглядалось і на засіданні МК 27 квітня 1959 року, коли за такий же «злочин» засуджували викладача кафедри історії Ткачука А.Г. Але його «проступок» кваліфікувався вже не як політичний, а як аморальний. У своїх підсумкових словах тодішній голова МК Мазецький Г.П. показав усю «незалежність» профспілки: «Заяву директора (інституту — У.Ю.) слід підтримати. Ми не можемо протиставляти партійним органам профспілкову організацію, адже всі члени МК – члени партії, які у свій час голосували за рішення, наслідком якого є заява директора до МК». У результаті всі члени МК підтримали партію та директора інституту і дали згоду на звільнення «ворожого елемента» Ткачука А.Г.

У полі діяльності МК була і політична освіта працівників та викладачів інституту. У той час тут діяли три гуртки: лікнепу (ліквідації неписьменності), в якому було 5 чол., вивчення історії КПРС та поточної політики. Заняття проводилися щосередини з 9.00 до 11.00 для працівників адміністрації та викладачів, а з 8.00 до 9.00 для технічного персоналу. Ефективність цих гуртків видно з виступу на засіданні МК (протокол від 14 січня 1958 р.) Пятлажана, який, наводячи приклад малоефективності цих занять, ска-

3 ІСТОРІЇ СТАНОВЛЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

зав: «Тов. Батій відвідує гурток вже другий рік, але ніякого поступу в нього не видно».

На засіданнях МК періодично починають заслуховувати питання підвищення ідейно-теоретичного рівня викладачів. Від них вимагають звітуватися про праці класиків марксизму-ленінізму, які вони самостійно опрацювали, та про їх плани в цьому напрямку на майбутнє. Часто викладачі, що заслуховувались з цього питання на засіданні МК і, звичайно, навіть не думали працювати над своїм «ідейним удосконаленням», змушені були викручуватись і часто потрапляли в незручне, а то й смішне становище.

Одночасно місцевий комітет профспілки починає більше цікавитись навчально-виховним процесом студентів, якістю викладання предметів, моральним станом викладачів. Так було прийнято проект про постійно діючі виробничі наради, заслуховувались питання про перевірку суспільно-корисної роботи студентів у школах міста, про стан виховання дітей у сім'ях викладачів, для чого створено комісію, яку очолила зав. кафедри педагогіки В.Ф. Суханова, організовано змагання між гуртожитками. Більше уваги приділяється побуту та культурному відпочинку викладачів, працівників та студентів. На засіданнях МК заслуховують питання про роботу технічного персоналу в гуртожитках, організації виставок кращих стінгазет, обслуговування в їдальні, про художню самодіяльність у інституті, організацію вечорів, зустрічей, екскурсій і туристичних поїздок за межі області для переможців соціалістичних змагань, активістів профспілки. Місцевий комітет розглядає також питання наділення працівників інституту городніми ділянками, ставить на чергу для отримання квартир, розподіляє виділені квартири між працівниками. Одне з «важливих питань», що постійно в центрі уваги МК – підписка на газети і журнали. Всі викладачі без винятку повинні були випускати журнал «Комуніст». А ось на інші періодичні видання були обмеження. Навіть партійної газети «Правда» на інститут припадало тільки 50 примірників. Дефіцитом були журнали «Работница» і «Здоровье».

У цей час авторитет профспілки досягає свого апогею. Якщо сюди

Майданський П.

Бабашикіна К.А.

Юрченко О.К.

Прядченко В.Ф.

Мазецький Г.П.

Духнич В.А.

додати розподіл путівок у санаторії, будинки відпочинку, піонерські табори, туристичні поїздки, рекомендації для поїздок за кордон, значні кошти, якими в той час оперував МК, то зрозуміло, чому тоді профспілка інституту відіграла значну роль у житті навчального закладу. Не було жодного питання ідеологічного, навчально-виховного чи побутового характеру, яке не було б у полі зору МК профспілки інституту. І це поле з року в рік розширювалося. Не дивно, що така діяльність не могла залишитися поза контролем КППРС. З кінця 50-их років на засіданнях МК постійно присутні члени парткому інституту, а голову місцевого комітету «обирають» тільки за його рекомендацією.

У 1958 році головою МК обраний старший викладач зарубіжної літератури Г.П. Мазецький. Профспілка стає все більш політизованою. На засіданнях МК обов'язково розглядають рішення з'їздів та пленумів ЦК КППРС, «втільнення їх у життя інституту», діяльність ідеологічних гуртків, політики, історії КППРС і політбесід. Ростуть кошти на рахунок профспілки. На 1959 рік заплановано зібрати 18 тис. крб. профвнесків. З них на культурно-масову роботу витратити 6 тис. крб., на матеріальну допомогу – 3 600 крб., на господарські витрати – 800 крб., на спортивно-масову роботу – 400 крб.

Спільно з ректоратом і парткомом розглядають питання розподілу квартир і включення у списки на їх отримання. В коло питань, що розглядають на засіданнях МК, включають питання штатного розкладу викладачів та працівників інституту, скорочення посад.

У 1959 році головою МК обрано кандидата історичних наук, доцента В.О. Духніча. Г.П. Мазецький стає його заступником.

Продовження в наступних номерах

СТУДЕНТИ ВСМІХАЮТЬСЯ – СЬОГОДНІ ЇХ СВЯТО

Відзначення Дня Святого Валентина в рідному університеті

Якщо ви каміння – будьте магнітом,

Якщо ви рослина – будьте мімозою,

Якщо ви людина – будьте коханням.

14 лютого – «найтепліший» день року! Адже саме в цей день – день усіх закоханих – наші серця особливо зігріті любов'ю і ніжністю найдорожчих для нас людей. Святкування його не минуло і наш університет. Крім загальноуніверситетських заходів, на кожному факультеті студенти намагалися створити свою індивідуальну святкову атмосферу. У коридорах навчального закладу були сконструйовані різного роду поштові скриньки для «валентинок», а стіни прикрашали тематичні стінгазети та серця рожевого і яскраво-червоного кольорів.

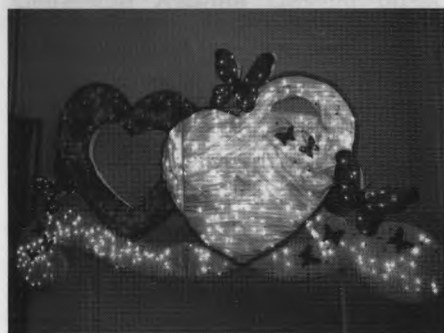
У холі гуманітарного корпусу до Дня св. Валентина Студентський сенат організував карооке, були розміщені «Стіна кохання» і «Стіна привітань», на якій студенти мали нагоду висловити свої привітання та найсвітліші почуття з нагоди свята. Також у холі гуманітарного корпусу та холі корпусу Інституту туризму був проведений фотоконкурс «Найкраща пара».

Студентський профком Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника організував для студентів з нагоди Дня св. Валентина в актовій залі шоу «Кохання з першого погляду». З привітальним словом до свята чудових почуттів виступила проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Ганна Карась.

Шоу передбачало три конкурси: «Апельсин», «Кохання тваринок», «Зізнання в коханні». Окрім двох підготовлених пар, була вибрана пара із зали, яка і здобула перемогу.

До веселого, яскравого дійства, крім безпосередніх учасників, долучилися Івано-Франківські КВВ-нщики, які підтримували атмосферу в гумористичному настрої. Також на сцені виступали Г.Двіборочин, В.Ватащук, О.Чигер, Ю.Хашчевська, І.Дибач, І.ринчій, гурт «Будьмо» та ін.

До Дня закоханих показові виступи спортсменів різних напрямків подарувала студентам Івано-Франківська Обласна федерація бойових

містечтв.

Реконструкція лицарських поєдинків не залишила байдужою прекрасну половину глядачів. На університетській сцені бійці лицарського клубу «Зігмунд» продемонстрували, як чоловіки в епоху Середньовіччя боролися за серце дами.

Також у цей день на базі Юридичного інституту ПНУ ім. В. Стефаника Івано-Франківський осередок Ліги студентів АПУ організував конкурси з нагоди Дня св. Валентина. Участь взяли студенти I–V курсів навчання, що виявили бажання спробувати себе в неординарних ситуаціях. Усі були дуже задоволені виконанням цікавих завдань парами, які відібрали з числа студентів у випадковому порядку. Приємна атмосфера та святковий настрій залишили приємні враження від проведення заходу в усіх учасників і глядачів. Переможці отримали призи та незабутні враження.

День св. Валентина – свято здійснення найпотаємніших мрій, а відомо, що найвідкритішими і найзапеклішими мрійниками є студенти. Вони йдуть назустріч коханню, і хто знає, можливо, саме у стінах університету стріла Амура із солодкою отрутою раптово наздожене таку мрійливу душу...

І тоді молоде серце вже ніколи не буде самотнім!

Леся Палагіцька

Вибір оптимальної моделі національної безпеки України

17 лютого 2012 року в читальній залі суспільних наук Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника проведено молодіжні дебати "Яка модель національної безпеки є найбільш оптимальною для України в умовах нових глобальних викликів?" за участю студентських команд вишів Івано-Франківська.

Організатори дебатів — Івано-Франківська обласна державна адміністрація, Івано-Франківська міська рада, Управління державної служби Голодержслужби України в Івано-Франківській області, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Інститут трансформації суспільства, Посольство Республіки Польща в Україні.

В дебатах взяли участь студентські команди Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького.

Дебати відбулися за участю представників Посольства Республіки Польща в Україні, Верховної Ради України, керівництва обласної та міської влади, директорів та вчителів загальноосвітніх шкіл, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

Напередодні дебатів було проведено анкетування з метою вивчення суспільної думки викладачів і студентів вищих навчальних закладів Івано-Франківська щодо найбільш оптимальної моделі національної безпеки для України!

Від імені виконуючого обов'язки ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктора політичних наук, професора Ігоря Цепенди в стінах університету таке представницьке зібрання привітала проєктор з науково-педагогічної та виховної роботи Ганна Карась. Вона підкреслила: «Сьогоднішня наша зустріч відбувається завдяки ініціативі Інституту трансформації суспільства (директор — Олег Соскін). Ініціатива провести дебати серед

молоді Івано-Франківська «Яка модель національної безпеки є найбільш оптимальною для України в умовах нових глобальних викликів?» була підтримана керівництвом університету, обласною та міською владою, керівництвом інших вищих навчальних закладів міста.

Україна перебуває на складному перехідному етапі свого демократичного перетворення і вкрай потребує не нав'язування власної думки, а всебічної підтримки і допомоги з боку країн Євросоюзу та РФ як основного економічного партнера на теренах СНД.

Втручання у внутрішні справи України шкодить українському народові, його економічному зростанню й соціальному добробуту. Україна, її політичне керівництво та народ повинні самі висловити власну думку щодо вибору тієї чи іншої моделі національної безпеки.

Наміри офіційного Києва і надалі продовжувати діалог з Брюсселем та Москвою в рамках співпраці є незмінними. Україна дотримується принципу політики добросусідства і розраховує на сприяння як з боку РФ, так і країн ЄС у процесі проведення відповідальної зовнішньої політики.

Україна прагне і надалі підтриму-

вати взаємовигідні та дружні відносини як з РФ, так і з країнами Євросоюзу.

Визначена та неодноразово підтверджена вищим керівництвом України незворотність курсу на європейську інтеграцію свідчить про те, що співробітництво нашої держави з ЄС залишається одним із головних пріоритетів діяльності державних органів влади».

На завершення пані Ганна Карась висловила сподівання, що дебати викристалізують думки студентської молоді і, можливо, допоможуть політикам у їхній повсякденній діяльності.

Виступи команд-учасниць оцінювало представницьке експертне журі, до складу якого входили народний депутат України, член Української частини Ради міжпарламентської ради Україна-НАТО, член Постійної делегації Верховної Ради України в Парламентській асамблеї НАТО Ігор Зварич, перший секретар Посольства Республіки Польща в Україні Даріуш Станішевські, директор Інституту трансформації суспільства, професор Національної академії управління, керівник проєкту зі створення Центрів європейського та євроатлантичного партнерства в регіонах України Олег Соскін, заступник начальника головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту, начальник управління у справах сім'ї та молоді Івано-Франківської ОДА Ростислав Заремба, в.о. заступника начальника Управління державної служби Голодержслужби України в Івано-Франківській області Микола Андрусяк, заступник директора гімназії „Апогей”, член Асоціації керівників шкіл України, відмінник освіти України Юлія Безверха, представники вишів Івано-Франківська.

В результаті напруженої п'ятигодинної боротьби перше місце здобула команда студентів-міжнародників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, друге місце за командою Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького.

Наш кор.

НАВКОЛО СВІТУ ЗА 80 СЛІВ

Американські вчені з Каліфорнійського університету винайшли спосіб читати думки. Нова розробка покликана допомогти людям, які втратили можливість розмовляти внаслідок певного захворювання. У ході експерименту вчені вживили 15 пацієнтам-добровольцям у мозок спеціальні електроди, які фіксували активність зон, що відповідають за сприйняття мови. Пацієнтам диктували слова, а спеціально розроблена програма відстежувала реакцію мозку. Проаналізувавши базу даних, комп'ютер зможе зіставити мозкову активність з реакцією на звук, який було виголошено раніше. Таким чином, система зможе відтворювати слова і навіть звуки, про які думає людина.

Для прихильників новинок кіноіндустрії знято фільм, сюжет і події в якому не повторюються під час кожного наступного перегляду. Експериментальний фільм Єви Суссман і групи кінематографістів «Rufus Corporation» отримав назву «Whiteonwhite: algorithmic noir». Сюжет стрічки генерується спеціально запрограмованим комп'ютером, який творці називають «інтуїтивною машиною». У реальному часі програма компілює сюжет, який ніколи не повторюється, з 3 тис. кліпів, 80 голосових доріжок та 150 музичних тем, керуючись певними ключовими словами. Зараз творці фільму займаються активним просуванням свого твору, презентуючи його на всесвітніх кінофестивалях.

Амазонські гриби поїдають пластик. Група біохіміків з Єльського університету виявила, що *Pestalotiopsis microspora* виробляє фермент серин-гідролазу, що здатний розкласти поліуретан. Більше того, гриб виживає в середовищі, що повністю складається з пластику, за відсутності кисню. Поліуретан широко застосовують у промисловості та будівництві. Він стійкий до агресивних середовищ (наприклад, кислот) і складний у переробці. Через це більшість звалищ промислових відходів здебільшого складаються з виробів, що містять поліуретан. Тепер проблема його утилізації може

бути вирішена шляхом штучного культивування згаданого вище гриба на звалищах.

Напередодні Олімпійських ігор 2012 року в Лондоні з'являться сміттєві баки із вбудованими LCD-моніторами та доступом до інтернету. Завдяки цьому можна буде переглянути пропозиції для туристів, дізнатися останні новини. Крім того, доступ в інтернет буде безкоштовним. Повідомляється, що кожен такий оновлений контейнер коштуватиме близько 30 тис. фунтів (47 тис. доларів). У Лондоні та Ліверпулі також ставлять урни, які будуть дякувати тим, хто викидає в них сміття, голосом знаменитостей. Тому кожному захочеться, щоб за викинуте сміття йому подякував улюблений актор чи музикант.

Дослідник штучного інтелекту із Сінгапура Хумана Самані розробив робота для передачі поцілунків на відстані. Винахід отримав назву «Kissenger». Девайсом можна користуватися під час інтернет-чатів. «Kissenger» створений у вигляді зайчика з великими силіконовими губами, чутливими до найменших дотиків. Потрібно залишити поцілунок на губах зайчика, у цей час партнерові необхідно зробити те ж саме зі своїм. Обидва «Kissenger'a» передадуть рух ваших губ. Крім спілкування з людьми, девайс можна використовувати і у віртуальній реальності. Приміром, цілувати персонажів комп'ютерних ігор, отримуючи поцілунки у відповідь.

Мавп російського зоопарку залучили до миття підлоги і вікон. Після прибирання зоотехніки випадково забули у вольєрі приматів пристрій для миття вікон. Усі з подивом спо-

стерігали, що одна із мавп почала імітувати роботу прибиральника. Тоді працівники зоопарку вирішили поекспериментувати і дали приматам ганчірки. Ті не розгубились і взялися ними витирати підлогу й вікна. Звідси виникає побоювання, чи не позбудуться через здібності тварин прибиральники зоопарку своєї роботи. Але хоча примати й імітують роботу людей, так само якісно вони її виконати не можуть.

Коти-художники збирають гроші для безпритульних товаришів. Австралійка Луїс Клейтон та її дочка Тіген Елліс ставять перед своїми домашніми улюбленцями фарби і вони по них ходять та граються м'ячиками, які їм підкладають. Коли тварини закінчують, то просто йдуть. Сім'я продає абстрактні та барвисті шедеври своїх котиків, щоб передати гроші на сплату ветеринарних рахунків «безхатьків». Завдяки цьому вже врятовано 12 котів, 3 собаки та 7 пташок. Активними художниками є нещодавно врятовані кошенята – Маус, який мав піти на корм змії, Сабу та Міні.

У Бельгії відбулися аукціонні торги, на яких в якості лотів були виставлені поштові голуби. Одного з птахів продали за 328 тис. доларів – це світовий рекорд для ціни поштового голуба. Його придбав китайський суднобудівний магнат Ху Чжень Юй. Крім корабельних, він

володіє компанією, яка влаштовує голубині перегони в Південному Китаї. Гонки голубів популярні в багатьох європейських країнах. Однак у Китаї змагання поштових голубів стали великим бізнесом в останні роки. Всього на інтернет-торги із загальним прибутком 2,5 млн. доларів виставлялося 245 голубів.

Україна підтверджує статус космічної держави і запускає власний супутник зв'язку вартістю близько 290 млн. доларів. Його виведення на орбіту планують же в 2013 році. Кошти на створення були надані в кредит Канадою під гарантію українського уряду. Основну частину супутника зараз виготовляють у Красноярську. Його запускають з космодрому Байконур на ракеті «Зеніт», яку вже замовили. Супутник покриватиме всю Україну, а також значні частини Північної Африки та Центральної Азії. За підрахунками Державного космічного агентства України, він повністю окупиться вже за 7-8 років.

Американські геологи запропонували нову модель злиття Північної Америки та Азії в єдиний суперконтинент Амазія. За розрахунками дослідників, частини світу стануть єдиним цілим у районі Північного полюса Землі приблизно через півмільярда років. На сьогодні існують дві основні теорії утворення Амазії – «інтравертна» і «екстравертна». Прихильники першої вважають, що новий суперконтинент сформується на території сучасного Атлантичного океану, другої – на місці Тихого океану. Група геологів з Єльського університету запропонувала третю гіпотезу – «ортовертну», згідно з якою материки зіллються в надконтинент на місці Північного Льодовитого океану.

Тетяна Устинська

ВИВЧАЙМО ІСТОРІЮ РІДНОГО МІСТА

«Станіславів - Івано-Франківськ: місто давнє і сучасне»

Книгу «Станіславів – Івано-Франківськ: місто давнє і сучасне» презентували 16 лютого студентам Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у стінах читальної зали Авторське тріо: доцент Володимир Шпільчак, професор, архітектор Зіновій Соколовський та відомий краєзнавець Михайло Головатий. У книзі на 300 аркушах йдеться про історію, архітектуру та визначних людей Івано-Франківська.

Ведучими презентації були директор Наукової бібліотеки університету, кандидат філологічних наук Михайло Бігусяк, а також проректор з науково-педагогічної та виховної

рмування архітектурного середовища міста, його вулиць, будівель. – Розглядаються господарка міста,

роботи Ганна Карась.

Видання присвячене 350-річчю заснування міста в межиріччі двох Бистриць. У книзі є ексклюзивні публікації. Деякі фотоілюстрації надруковані вперше. Зокрема, тут розміщена карта Станіславава 1804 року та акварельний пейзаж тогочасного художника Кромбах. Автори детально описали так звану «Мармулядову» пожежу 1868 року. Тоді в колишньому Станіславові згоріло понад 260 будинків.

Михайло Головатий зазначив: «Перед читачами — розповідь про найважливіші події та розвиток Івано-Франківська, особливості фо-

побут його мешканців. Наводяться маловідомі, але не менш цікаві факти про людей, які розбудовували рідне місто. Книга багато ілюстрована (старі поштівки, мапи-схеми, світлини, графіка). Наприкінці книги подаюно резюме англійською та польською мовами для краєзнавців, туристів, а також усіх, хто цікавиться історією рідного краю...»

Під час презентації автори розповіли про історію написання та видання книги, демонстрували відео-слайди, відповідали на запитання аудиторії.

Леся Палагіцька

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Література, яка надійшла у фонди бібліотеки
у 3 - 4 кварталі 2011 року. Педагогіка. Педагогічні науки.

1. 74.20я73
В20 Васянович, Г. П.
Педагогічна етика [Текст]: навч.-метод. посіб. / Григорій Петрович. Васянович. – К. : Академвидав, 2011. – 256 с. – 45,00
кільк.прим.: 16 (КХ. – 7, Педагог. – 3, ЗагЧЗ. – 1, Гурт№5. – 1, Коломия. – 1, Калуш. – 1, Рахів. – 1, – 1)
3. 74.03(4Укр)
Д 27 Дейчаківський, І. І.
Юліан Романчук - педагог, громадський діяч, політик [Текст] / Ігор Іванович Дейчаківський. – Ів.-Франківськ : Лілея-НВ, 2011. – 87 с. – 22,00
кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
5. 74.202.60я73
К 89 Кузьмінський, А. І.
Технологія і техніка шкільного уроку [Текст]: навч. посіб. / Анатолій Іванович Кузьмінський, С. В. Омеляненко. – Рек. МОН. – К. : Знання, 2010. – 335 с. – 71,00
кільк.прим.: 3 (КХ. – 1, Педагог. – 2)
6. 74.27я73
Л 63 Лісовець, О. В.
Теорія і методика роботи з дітьми та молодіжними організаціями України [Текст]: навч. посібник / Олег Васильович Лісовець. – К. : Академія, 2011. – 256 с. – (Альма-матер). – 42,00
кільк.прим.: 16 (КХ. – 11, Педагог. – 3, ЗагЧЗ. – 1, Гурт№5. – 1)
7. 74.200.585
М 33 Матвеева, Н. О.
Розвиток творчих здібностей молодших школярів у позаурочній діяльності [Текст]: навч.-метод. посібник / Наталія Олексіївна Матвеева. – Ів.-Франківськ, 2011. – 110 с. – 28,00
кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
8. 74.200я73
П 67 Поясик, О. І.
Методика виховної роботи [Текст]: навч. посібник / Оксана Іванівна Поясик. – Ів.-Франківськ : Вид-во ПНУ, 2011. – 202 с. – 50,00
кільк.прим.: 56 (КХ. – 43, ЗагЧЗ. – 5, Педагог. – 5, Рахів. – 1, Калуш. – 1, Коломия. – 1)
9. 74.204
Р 17 Радул, В. В.
Соціальна активність у структурі соціальної зрілості (теоретико-методологічний аспект) [Текст]: монографія / Валерій Вікторович Радул. – Кіровоград : Імекс - ЛТД, 2011. – 256 с. – 40,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
10. 74.100.55я73
Р 56 Рихлюк, С. П.
Заняття гімнастикою в дошкільних навчальних закладах [Текст]: навчально-методичний посібник / Сергій Павлович Рихлюк. – Ів.-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2011. – 88 с. – 24,00
кільк.прим.: 5 (КХ. – 2, Педагог. – 3)
11. 74.03(4Укр)
С 79 Стельмахович, М.
Вибрані педагогічні твори: У двох томах [Текст]. Том 1 : Українське національне виховання / Мирослав Стельмахович ; упоряд.: Калуська Л., Ковтун В., Ходак М. – Коломия : Видавничо-поліграфічне товариство "Вік", 2011. – 520 с. – 66,50
кільк.прим.: 198 (КХ. – 180, Педагог. – 5, ЗагЧЗ. – 2, Гурт№5. – 1, Науковий. – 1, Коломия. – 3, Калуш. – 3, Рахів. – 3)
13. 74.202я73
Ч 15 Чайка, В.
Основи дидактики [Текст]: навч. посібник / Володимир Чайка. – К. : Академвидав, 2011. – 240 с. – ("Альма-матер"). – 40,00
кільк.прим.: 16 (КХ. – 10, Педагог. – 3, ЗагЧЗ. – 2, Гурт№5. – 1)
14. 74в55
Ч 46 Черепанова, С.
Філософія освіти. Світоглядно-гуманітарний вимір: людина-наука-культура-мистецтво-стиль мислення [Текст]: монографія / Світлана Черепанова. – Львів : Світ, 2011. – 408 с. – 35,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
15. 74.580.25
Ш 70 Шляхтун, П. П.
Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін [Текст]: навч. посібник / Петро Панасович Шляхтун. – К. : Академія, 2011. – 224 с. – (Альма-матер). – 40,00
кільк.прим.: 18 (КХ. – 15, ЗагЧЗ. – 2, Гурт№5. – 1)
16. 74
В 53 Вісник Прикарпатського університету [Текст]. Вип. XL. Ч. 2. – Ів.-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2011. – 188 с. – (Педагогіка). – 38,00
кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
17. 74.0
В 53 Вісник Львівського університету [Текст]. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 293 с. – (Серія: педагогічна ; Вип.26). – 45,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
18. 74.580.050
Г 87 Громадянська культура студентської молоді [Текст]: навч. посіб. / за ред. д.ю.н., проф. Кафарського В.І. – Рек. МОН. – Ів.-Франківськ, 2010. – 479 с. – 50,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
19. 74
П 24 Педагогічні науки [Текст]: збірник наукових праць. Вип. 2. – Полтава : ПНПУ, 2011. – 134 с. – 18,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
20. 74.268.5
Ф 79 Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи у системі інтегративної мистецької освіти [Текст]: методичний посібник для вчителя. / за наук. ред. Масол Л. – К. : Педагогічна думка, 2010. – 232 с. – 22,00
кільк.прим.: 3 (КХ. – 1, Педагог. – 1, ХудГраф. – 1)
21. 74.202
Д 44 Дидактичні засади формування навчальних профілів [Текст]: посібник / за наук. ред. В.І.Кизенка. – К. : Педагогічна думка, 2010. – 132 с. – 20,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
22. 74.56
Т 28 Теорія і практика професійного навчання дорослих у ПТНЗ і на виробництві [Текст]: монографія. / авт.кол.: Ничкало Н.Г., Аніщенко В.М. та інші. – К. : Педагогічна думка, 2010. – 160 с. – 18,00
кільк.прим.: 5 (КХ. – 4, ЗагЧЗ. – 1)
23. 74.04(4Укр)
Ч 24 Час "дешевого клоуна" (Українська освіта: випробування горе-реформами) [Текст] / упоряд. В.Панченко. – К. : ТОВ "Аграр Медіа Груп", 2011. – 99 с. – 20,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)
24. 74.03(0)
І 90 Історія соціального виховання (з давніх часів до середини ХХ століття) [Текст]: хрестоматія / упоряд.: Радул О.С. та ін. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2010. – 464 с. – 30,00
кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
25. 74.58

Б 79 Болонський процес очи-
ма студентів [Текст]: збірка / ред.
та упоряд. Л.Кудіна, Л.Яцюк. – К. :
ГО "Молодіжна Альтернатива", 2010.
– 80 с. – 12,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)

26. 74
О 72 Освіта і наука у глобаль-
ному континуумі [Текст]: збірник на-
укових праць. – К. : Друкарня Прінт
Квік, 2011. – 84 с. – 10,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)

28. 74.268.1Укр.я73
М 54 Методика навчання укра-
їнської мови в початковій школі
[Текст]: навч.- метод. посіб. / за
наук. ред. Вашуленка М.С. – Рек.
МОН. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364
с. – 40,00
кільк.прим.: 5 (Рахів. – 5)

29. 74.3я73
Л 69 Логopedія [Текст]: підруч-
ник / за ред. М.К. Шеремет. – Рек.
МОН; 2-ге вид., перероб. та доп. – К.
: ВД "Слово", 2010. – 672 с. – 82,00
кільк.прим.: 3 (КХ. – 1, Пе-
дагог. – 2)

30. 74.03(4Укр)
Т 50 Товариство "Рідна школа":
історія і сучасність [Текст]: науковий
альманах. Число 6 / упоряд. і наук.
ред. Д.Герцюк, П.Сікорський. – Львів
: Львів. край. т-ва "Рідна школа",
каф. загальної та соціальної педа-
гогіки ЛНУ ім. І.Франка, 2011. – 309
с. – 27,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)

31. 74
І 74 Інформаційні технології
в освіті [Текст]: збірник наукових
праць. Вип. 9. – Херсон : ХДУ, 2011.
– 212 с. – 44,00
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)

32. 74.10я73
Н 32 Наступність дошкільного
навчального закладу і початкової
школи в етнічному вихованні дітей
[Текст]: навч.-метод. посібник / за
ред. проф. Н.В. Лисенко. – Ів.-Фра-
нківськ : Прикарпатського нац. ун-ту
ім. В.Стефаника, 2011. – 256 с. –
20,00
кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)

35. 74.580(4Укр)
П 75 Прикарпатський націо-
нальний університет імені Василя
Стефаника [Текст]. – Ів.-Франківськ
: Прикарпатського нац. ун-т ім.
В.Стефаника, 2010. – 92 с. – 30,00
кільк.прим.: 1 (Бібл. – 1)

36. 74.03(4Укр)6
Н 35 Національна доповідь про
стан і перспективи розвитку освіти в
Україні [Текст] / за заг.ред. В.Г.Кре-
меня. – 2-е вид. – К. : Пед.думка,
2011. – 304 с. – 2011
кільк.прим.: 1 (ЗагЧЗ. – 1)

«ФОРТУНА – 2011»

На календарі спливають останні
лютневі дні, зима вперто бореться з
весною, а спортивна «Фортуна» на-
городжує переможців. В актовій залі
Прикарпатського національного уні-
верситету імені Василя Стефаника
відбулася шоста щорічна церемонія
вручення «Фортуна — 2011». Спор-
тивна громадськість нашого вишу
вшанувала найкращих спортсменів,
тренерів, викладачів та меценатів
університету минулого року. Водно-
час хочеться відзначити те, що «Фор-
туна» є початком нового олімпійсь-
кого року і символічно переплелася
з I зимовими Юнацькими олімпій-
ськими іграми, які фінішували в
австрійському Інсбруку, фінальною
частиною змагань «Євро - 2012» з
футболу, яку вперше прийматимуть
кращі футбольні Спорт-арени нашої
країни, а також проведення XXX лі-
тніх Олімпійських ігор у столиці Ве-
ликої Британії.

Спортивно-мистецьке свято роз-
почалося бальним танцем у вико-
нанні хореографічного ансамблю
«Дивоцвіт», вітаючи наших шанова-
них номінантів та гостей цього пре-
красного спортивного дійства.

На щорічній церемонії в номі-
нації «Кращий спортсмен універси-
тету» свої колекції нагород попов-
нили досить вагомою відзнакою у
спортивному житті — статуеткою
«Фортуна – 2011» — наші домінан-
ти. Серед яких майстри спорту Укра-
їни та міжнародного класу, чемпіони
та призери світових, Європейських
і національних чемпіонатів, котрі
сьогодні ходять у шанованих ліде-
рах – це Христина Гунда (боротьба
самбо), Мар'яна Безрука (вільна
боротьба), Віра Бобошко (пауерліф-
тинг), Тетяна Жоломбайло (таек-
вандо ВТФ), Віталій Мерінов (кікбо-
ксинг), Роман Кирста (бокс), Микола
Фодчук (спортивне орієнтування),
Віталій Калініченко (лижне двобор-
ство), Ярослав Климбус та Василь
Хлопецький (боротьба кураш), лег-
коатлети Орест Наняк, Руслан Са-
вчук, Любомир Білінський і Віталій
Богдан (гирьовий спорт).

Поміж претендентів на перемогу
в номінації «Краща команда універ-
ситету» представлено жіночу ко-
манду з міні-футболу «Нафтохімік
– Прикарпатський національний уні-
верситет імені Василя Стефаника».
Щоправда, у змагальному сезоні
2011 року команда не досягла зо-
лотого успіху, увінчавшись бронзо-
вими медалями серед команд-учас-

ниць Вищого дивізіону національної
Прем'єр-ліги. До бронзового ужинку
наші дівчата додали медалі срібною
проби у першості України, в якій
змагалася студентська молодь.

Статуетку за кращу команду
отримав ще один жіночий квартал.
За рейтингом спортивних резуль-
татів наші чарівні дівчата впродовж
двох волебольних сезонів виграють
обласну Універсіаду серед студен-
ток вищих навчальних закладів III-
IV рівнів акредитації.

Список номінантів на найпрести-
жніші нагороди в номінації «Кращі
тренери-викладачі університету»
поповнили легкоатлетичний дует,
старші викладачі кафедри спорти-
вно-педагогічно дисциплін Галина
Олексіївна та Дмитро Васильович
П'ятничуки, які на тренерській ниві
виховали чималу плеяду титуло-
ваних легкоатлетів, нині чемпіонів і
призерів «королеви» спорту.

«Фортуною – 2011» нагороджено
незмінних керманців жіночої во-
лейбольної команди «Університет»,
однодумців не тільки в сімейному
колі, але й на спортивному майда-
нчику, тренера команди Ірину Гена-
дійвну Цап і президента волейболь-
ного клубу «Університет», доцента
Михайла Івановича Цапа.

До алеї володарів спортивних
відзнак приєдналися заслужений
тренер України з боксу Анатолій Во-
лодимирович Мушій та тренер збір-
ної команди університету з таекван-
до ВТФ Ігор Ігорович Йосипів.

Протягом навчального року коле-
ktiv кафедри фізичного виховання
організовує і проводить спортив-
но-масові заходи, до яких залучає
студентську молодь нашого уні-
верситету. Одним з таких змагань
є щорічна загальноуніверситетська
Спартакіада, в якій спортивну боро-
тьбу за призові місця ведуть збірні
команди інститутів та факультетів.

Отже, у номінації «Кращий ви-
кладач університету» на святкову
сцену запрошені:

- Флора Петрівна Волочій,
майстер спорту, срібна призерка
та володарка Кубка колишнього
Радянського Союзу, нині старший
викладач кафедри фізичного вихо-
вання і відповідальна за організа-
цію спортивних заходів у Інституті
мистецтв;

- Василь Миколайович Бо-
ндаренко, який з 1975 року і до
сьогодення впевнено крокує своєю
освітянською стежиною до коли-

НАГОРОДЖУЄ ПЕРЕМОЖЦІВ

шнього педагогічного інституту, а тепер Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, працюючи від асистента до доцента на кафедрі фізичного виховання. За свою тренерсько-педагогічну кар'єру Василь Миколайович неодноразово виконував обов'язки старшого тренера збірної команди з баскетболу, яка входила до трійки найсильніших студентських команд України.

У номінації «Кращий тренер-ветеран» нагороду вручено Ярославу Івановичу Соколенку, багаторазовому чемпіону світу, Європи та України серед ветеранів, нині провідний тренер з гирьового спорту.

За період святкування спортивно-мистецького свята «Фортуна» склалася традиція відзначення переможця та призерів загальноуніверситетської Спартакіади між збірними студентськими командами.

У номінації «Кращі інститути та факультети університету» (за підсумками минулорічної X Спартакіади) володарями престижних нагород «Фортуна – 2011» стали:

- Юридичний інститут, переможець X Спартакіади університету. Хочеться додати, що майбутні юристи третій рік поспіль тріумфують у командному заліку цих престижних змагань (відповідальний за організацію проведення спортивних заходів викладач кафедри фізичного виховання Михайло Іванович Семенюк);

- економічний факультет – здобув другу позицію спартакіадної першості (відповідальний за організацію проведення спортивних заходів викладач кафедри фізичного виховання Дмитро Андрійович Досин);

- факультет математики та інформатики – третє місце (відповідальний за проведення спортивних заходів викладач кафедри фізичного виховання Сергій Анатолійович Бублик).

У номінації «Кращий організатор спортивно-масової роботи серед інститутів та факультетів» кращою визнана Тетяна Білінська, студентка II курсу факультету математики та інформатики.

Не залишилося поза увагою організаторів свята відзначення номінантів, котрі допомагають і тісно співпрацюють у розвитку спорту вищих досягнень університету:

Викладач кафедри фізичного виховання, відмінник освіти і науки України Михайло Семенюк

Номінація «Кращий спортсмен університету». Нагороди вручає в.о. ректора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, професор Ігор Цепенда

Номінантів свята нагороджує фіналістка XXIX літніх Олімпійських ігор Дарія Згоба

Номінанти «Кращий тренер – викладач університету»

- Андрія Савчука, віце-президента федерації боксу Івано-Франківської області;

- Миколу Ковальчука, голову Благодійного фонду «Наше Прикарпаття»;

- Дитячо-юнацьку спортивну школу № 3 м. Івано-Франківська;

- Верховинську навчально-спортивну базу «Черемош».

Нашим номінантам, які представлені в різних категоріях, символічні нагороди вручали:

- професор, доктор політичних наук, виконуючий обов'язки ректора Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Ігор Євгенович Цепенда, проректори університету, професори Володимир Чобанюк та Ганна Карась, декан факультету фізичного виховання і спорту, професор Микола Соє, представники спортивних організацій міста.

Святковий настрій гостей та шанувальників свята підтримувався завдяки виконавцям концертної програми.

За підготовку та організацію спортивно-мистецького свята «Фортуна – 2011» слова вдячності адресуємо ректорату, деканату факультету фізичного виховання і спорту, спортивному клубу «Наука», студентському центру культури та дозвілля, студентському профкому, а також учасникам концертної програми Інституту мистецтв.

Без перебільшення скажемо, що «Фортуна» є надійним індикатором того, щоб мати реальні шанси на перемогу наших студентів на наступних стартах, надалі здобувати золоті, срібні та бронзові медалі, примножуючи спортивну славу студентської дружини нашого університету.

Усього вам найкращого, нехай у вашому житті завжди усміхається фортуна!

До зустрічі на «Фортуні – 2012»!

Михайло Семенюк, постійний ведучий рубрики «Спортивна мозаїка», автор проекту спортивно-мистецького свята «Фортуна – 2011», викладач кафедри фізичного виховання, відмінник освіти і науки України

КОЗАК І В АВСТРАЛІЇ - КОЗАК!

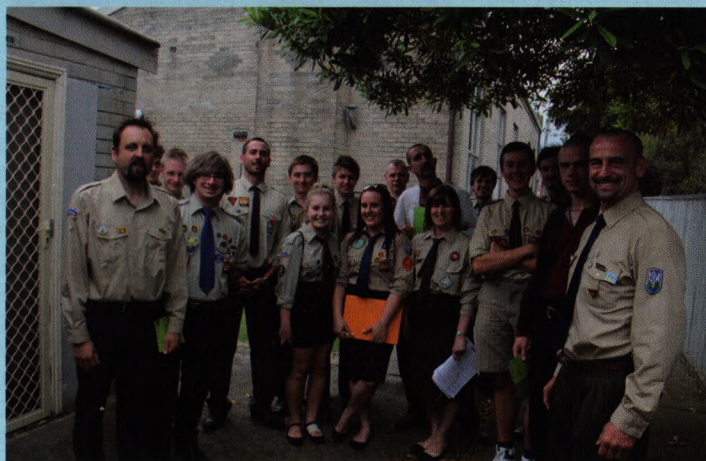
або Чим не народна дипломатія?

У далеку Австралію на Новорічні та Різдвяні свята молодь української діаспори в цій країні запросила з великої Батьківщини-України делегацію сучасних козаків-рукопашників. Про результати поїздки нашому виданню розповів член науково-освітнього центру українського козацтва ПНУ ім. В. Стефаніка, студент II курсу філософського факультету Любомир Матійців.

Отже, виїхавши 19 грудня 2011р. до Києва, ми надалі літаком за 6 годин долетіли до Абу-Дабі, а потім після 2-ох годинної перерви ще 16 годин перебували на борту боїнга. Приземлились на летовище міста Мельбурна, де нас зустрічали відповідальні представники діаспори на чолі з паном Марком Ткачуком.

Пан Марко Ткачук був ініціатором запрошення наших козаків, бо сам є активним учасником Козацької організації українців Австралії, що вивчає і пропагує український козацький дух, стиль і цінності життя, а в тому числі і бойове мистецтво козаків – рукопашний Гопак. Отже, козак і в Австралії – козак!

Протративши 3 доби на акліматизацію, ми розпочали тур по молодіжних українських таборах. Перебуваючи в кожному таборі по 3-4 доби, ми відвідали Табір Спілки

української молоді (СУМ) у Сідней, Пластовий табір у Канберрі і табір Спілки української молоді в Мельбурні, що знаходиться на острові Філіпайленді.

В кожному таборі спілкувалися з молодими українцями, розказували про Україну. Обговорювали можливості розвитку українського козацтва, проводили показові виступи з рукопашного Гопака.

У великій українській родині відсвяткували Новий рік, Різдво, разом проводили колядування, взяли участь у Службі Божій в Українській церкві. А також австралійські козаки організували культурну програму для наших хлопців, під час якої ми відвідали скелі 12 Апостолів у Мор-

ському національному парку. Здійснили мандрівку на Великій Океанській Дорозі Австралії, побували на екскурсії в Парку Диких тварин Австралії, а також займалися серфінгом та катанням на водних лижах у водах Тихого

океану.

Поїздка в далеку Австралію залишила приємні спогади, перспективи на майбутні зустрічі і співпрацю. Адже це сприяє налагодженню та зміцненню дружніх взаємозв'язків між народами, зокрема, України та Австралії, а також відповідає завданням світового українства зі зміцнення й розбудови незалежної і соборної, демократичної України, підтримці етнічних, мовних, духовних і соціальних інтересів українців у всьому світі.

Любомир Матійців,
член Науково-освітнього центру
українського козацтва ПНУ
ім. В. Стефаніка, студент II курсу
філософського факультету

Весно, весно, вже чути голос твій!

Любомир Кліщ

Я греблю тиші перерву,
Я викрешу тебе із дива,
Скажу люблю і будь щаслива,
В твоєму імені зійду.

І не потону у пільмі,
В лютневій проросту завії,

Всміхнись хоч раз лише мені
Високим помислом надії.

А завтра новий день прийде,
Омріяний – для нас з тобою.
Цілунком березня торкне
Любов, наповнена весною!

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка (в.о. ректора ПНУ ім.В.Стефаніка, доктор політичних наук, професор **Ігор Цепенда**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Ігор Лупа**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук
Любомир Кліщ
заступник редактора -
Тетяна Устинська
Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.
Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції